

VI Kongres Afrykanistów Polskich

POLSKIE
TOWARZYSTWO
AFRYKANISTYCZNE

Państwowe
Muzeum
Etnograficzne
w Warszawie

Instytut Etnologii
i Antropologii Kulturowej
Uniwersytetu Warszawskiego

20-22 kwietnia 2021 r.

Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

20.04.2021 r. wtorek

sesje online

08.45 Otwarcie Kongresu (powitanie ze strony organizatorów Kongresu)

09.00-10.15 - Sesja plenarna:

(wystąpienie gości honorowych w języku angielskim)

09.00-09.30 - Prof. Hayder Ibrahim Ali

09.30-10.00 - Dr Federica Guazzini, Associate Professor of History & Institutions of Africa

10.00-10.30 - Dyskusja (prowadząca: Dr hab. Hanna Rubinkowska-Anioł)

10.35-12.00 - Wirtualne zwiedzanie wystawy stałej i zbiorów w magazynach oraz fotografii afrykańskich w archiwum w PME

Prowadzi: Dariusz Skonieczko

Sesja 1A. 12.15-13.45

Blok I: Afryka Zachodnia. Region Gwinejski (Kultura i literatura)

Prowadzący: Prof. dr hab. Jacek Pawlak

Prof. dr hab. Nina Pawlak, UW (Językowe świadectwa wspólnoty kulturowej Afryki Zachodniej)

Dr Patrycja Koziół, IKŚIO PAN (Afrofuturizm vs. afrykański futurizm - przyszłość wyobrażona w twórczości Nneke Okorofor).

Dr Monika Wójcick, UAM (Kobięce narracje o Afryce. Na podstawie twórczości Hajoty, Ludwiki Ciecchanowieckiej i Ady Wirńczy)

Mgr Esther Makwin Ephraim, Jan Długosz University in Częstochowa, (Understanding the African Cultural Topoi used in Chinua Achebe's Things Fall Apart (1958), Part One)

Dyskusja

Sesja 1B. 12.15-13.45

Blok II: Sudan: „New Sudanese Spring” („Nowa wiosna sudańska”)

Prowadzący: dr Nagmeldin Karamalla (sesja w języku angielskim)

Prof. Abdu Mukhtar Musa, Dept. of Political Science, the Islamic University of Omdurman

Dr Salah Al Bander, International Association for Intelligence Education

Dr Mohamed Torshin, Politician and researcher in Sudanese and African affairs

Dyskusja

Sesja 1C. 12.15-13.45

Blok III: Afryka Wschodnia (zagadnienia językowe i historyczne)

Prowadzący: Dr Eugeniusz Rzewuski

Dr hab. Beata Wójtowicz UW (Instytucjonalne wsparcie dla rozwoju i rozpowszechnienia języka suahili)

Dr hab. Marek Pawelczak UW („Opowiem wam dokładnie”. Trzy opowieści o buncie akidy Mombasy i jego konsekwencjach)

Mgr Sebastian Ziuk, doktorant UW, (Arabska prasa na Zanzibarze w latach 1911-1963. Najważniejsze tytuły, tematy i postacie)

Mgr Olga Pawlik, doktorantka UW, (Podstawy prawne legitymizacji medycyny tradycyjnej w Tanzanii)

Dyskusja

Przerwa obiadowa 13.45-14.45

Sesja 2A. 15.00-16.30

Blok I: Afryka Zachodnia. Region Gwinejski (Kultura i literatura)

Prowadzący: Prof. dr hab. Nina Pawlak

Prof. dr hab. Jacek Pawlak, UW, (Wspomnienie niewolnictwa w tożsamości współczesnego Beninu)

Dr hab. Anna Niedźwiedz UJ (Chrześcijański „dress code” i katolicka moda w Ghanie)

Mgr Patryk Zajac, doktorant UW, (Tradycyjne hausańskie widowisko sportowe dambe)

Dyskusja

Sesja 2B. 15.00-16.30

Blok II: Sudan: Dziedzictwo przeszłości (etnografia i archeologia)

Prowadzący: Prof. dr hab. Maciej Ząbek

Dr hab. Maciej Kurcz prof. US (Soba miniona” vs „Soba współczesna”. Zmiana znaczenia pozostałości archeologicznych w Sudanie na przykładzie ruin średniowiecznej Soby)

Dr Mariusz Drzewiecki CAŚ UW (Polskie badania w Soba, stolicy średniowiecznego królestwa Alwy (Sudan).

Mgr Joanna Ciesielska CAŚ UW (Badania bioarcheologiczne zróżnicowania społeczno-kulturowego populacji Soba, stolicy królestwa Alwy)

Dyskusja

Sesja 2C. 15.00-16.30

Blok III: Afryka Wschodnia (zagadnienia historyczne i polityczne)

Prowadzący: Dr hab. Beata Wójtowicz

Dr Eugeniusz Rzewuski, UW, (Genealogia i topogenia w suahilijskich kronikach sultanatu Tungi (Mozambik))

Dr hab. Joanna Bar, UP w Krakowie (Burundi 2005 - 2020 : piętnastolecie zmarnowanych szans?)

Weronika Kozłowska, studentka UW (Protesty w Malawi po wyborach w 2019 roku - początek formowania się społeczeństwa obywatelskiego?)

Mgr Aleksandra Listkiewicz, UW (Miejsce brytyjskiej Afryki Wschodniej w polityce zagranicznej PRL-u: uwarunkowania, cele, środki)

Dyskusja

Sesja 3A. 16.45-18.15

Blok I: Afryka Zachodnia. Strefa Sudanu. Badania etnograficzne

Prowadzący: Dr hab. Ryszard Vorbrich

Prof. dr hab. Ryszard Vorbrich, UAM (Diriyanké z Senegalu – „prawdziwy” afrykański wzór kobiecego piękna)

Dr hab. Adam Pomieciński, UAM (Rybak z Casamance. Społeczno-kulturowy wymiar rybołówstwa rzemieślniczego wobec wyzwań globalizacji)

Dr Margot Stańczyk-Minkiewicz, UG (Prezydentura Adama Barowa w Gambii – bilans czterech lat nowych rządów)

Dr hab. Sylwia Kulczyk prof. Ucz., UW (Czy turystów może być za mało? Społeczności lokalne w Nigrze wobec barier dla rozwoju turystyki).

Dyskusja

Sesja 3B. 16.45-18.15

Blok II: Sudan: Dziedzictwo przeszłości (etnografia i archeologia)

Prowadzący: Prof. dr hab. Maciej Ząbek

Mgr Bogusław Franczyk, doktorant CAŚ UW (To nie jest praca dla mężczyzny. Gamcarki i piecionarki w rejonie Starej Dongoli (Sudan))

Mgr Rokšana Hajduga IKŚIO (Nie pogrzebane w piaskach pustyni - sudańskie tradycje budowlane na przestrzeni tysiącleci)

Dyskusja

Sesja 3C. 16.45-18.15

Blok III: Afryka Wschodnia (Migracje i rolnictwo)

Prowadzący: Dr hab. Joanna Bar

Mgr Shepherd Mutwara UP KEN w Krakowie (Refugee camps in East Africa: A curse of lost heritage and cultural identity)

Mgr Ada Górna, doktorantka UW (Rolnictwo miejskie w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej Kigali)

Dr Jerzy Gilarowski prof. Uniw. Dar es-Salam (Zmiany klimatyczne w Tanzanii a konsekwencje dla rolnictwa)

Mgr Elżbieta Wiejczaka, doktorantka UAM (Skutki migracji zarobkowych Masajów)

Dyskusja

18.30 – Koncert on-line

w wykonaniu kompozytorki prof. Marii Pomianowskiej z Akademii Muzycznej w Krakowie

21.04.2021 r. środa

sesje online

Sesja 4A. 09.30-11.00

Blok I: Afryka Zachodnia. Strefa Sudanu. Badania etnograficzne

Prowadzący: Dr hab. Ryszard Vorbrich

Dr hab. Jacek Lapott prof. US (Rytuał sigui w społeczności Dogonów z Mali)

Dr Lucjan Buchalik, Muzeum Miejskie w Żorach (Turystryczny raj” czy „Smutek tropików” - przykład Sombów z Beninu)

Dyskusja

Sesja 4B. 09.30-11.00

Blok IV: Afryka Północna, Maghreb. Relacje międzynarodowe

Prowadzący: Prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski

Prof. dr hab. Robert Kłosowicz, UJ (Między Marokiem i Algierią. Mauretania wobec kwestii Sahary Zachodniej)

Dr hab. Wiesław Lizak, UW (Międzynarodowe konsekwencje kryzysu libijskiego (2011-2021))

Dr Joanna Mormul, UJ (Polityka kija i marchewki - Maroko względem Prowincji Południowych (terytorium Sahary Zachodniej))

Dyskusja

Sesja 4C. 09.30-11.00

Blok V: Afryka post-portugalska i Kongo (Archeologia, historia i kultura)

Prowadzący: Dr Eugeniusz Rzewuski

Mgr Décio Muianga, Eduardo Mondlane University, (Zambezi River boundary: the hunter-gatherers rock art signature in Cahora Bassa Dam (CBD), Tete Province, Mozambique)

Dr Krzysztof Górny, UW (Puste cokoły w Bissau. Półkolonialne losy portugalskich pomników kolonialnych w dawnej Gwinei Portugalskiej)

Dr hab. Renata Diaz-Szmidt, UW, (Polityczny wymiar twórczości angolskiego pisarza Jose Eduarda Agualusy)

Dyskusja

Sesja 5A. 11.15-12.45

Blok I: Afryka Zachodnia. Strefa Sudanu. Badania etnograficzne

Prowadzący: Prof. dr hab. Ryszard Vorbrich

Dr hab. Łukasz Jakubiak, UJ, (Prezydenckie i semiprezydenckie systemy rządów w Afryce frankofońskiej - przykład Nigru)

Mgr inż. arch. Marek Kulczyk, Refugio (Czyj jest ten kawałek sahelu. Prawo do dysponowania nieruchomościami w obliczu krytycznej zmiany).

Sesja 5B. 11.15-12.45

Blok IV: Afryka Północna, Maghreb.

Prowadzący: Dr Lucjan Buchalik

Prof. dr hab. Anna Barska, UW, (Fenomen zasłony w Tunezji. Salsari versus hidżab)

Dr hab. Oksana Voytyuk, Uniwersytet W Białymstoku (Nowe gazociągi jako element geopolitycznej rywalizacji Algierii i Maroko w Afryce)

Sesja 5C. 11.15-12.45

Blok V: Afryka post-portugalska i Kongo (Archeologia, historia i kultura)

Prowadzący: Dr hab. Renata Diaz-Szmidt

Dr hab. Robert Piętek prof. ucz. (Podle wino a kryzys wiary Alvaro III władcy Konga)

Mgr Aneta Kościanek, doktorantka (Atrybuty władzy monarszej Pedra V)

<p>Mgr Izabela Cywa (Wybory prezydentury w Republice Środkowoafrykańskiej jako narzędzie destabilizacji państwa)</p> <p>Mgr Edyta Lubińska, doktorantka UW (Współcześni Zande. Życie w sercu Afryki w cieniu niustających konfliktów. Obserwacje z terenu).</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Dr Krzysztof Olendziński amb. MSZ (Kilka refleksji na temat przyczyn rewolucji tunezyjskiej w jej dziesięciolecie)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Beata Lechowicz (Obraz realnej rodziny polsko kongijskiej)</p> <p>Dyskusja</p>
---	---	---

Przerwa obiadowa 13.00-14.00

<p>Seeja 6A. 14.00-15.30</p> <p>Blok VI: Afryka Południowa (Historia, polityka i turystyka)</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Robert Kłosowicz</p> <p>Prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski UWM, („Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej Polskiej wobec Republiki Południowej Afryki – założenia a praktyka”)</p> <p>Prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk, UW (Zagospodarowanie turystyczne geostanowisk w kontekście koncepcji przestrzeni turystycznej – przykłady z Afryki Południowej).</p> <p>Dr hab. Andrzej Polus prof. UW (Koncepcje sprawiedliwości redystrybucyjnej w kontekście Republiki Południowej Afryki)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 6B. 14.00-15.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (gospodarka i polityka)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Marek Pawełczak</p> <p>Dr hab. Dominik Kopirski, UW (Chińskie inwestycje zagraniczne i efekty spillover w Afryce)</p> <p>Dr Marta Dębska, KA im. FM (Aktywność Chin we współczesnej Afryce)</p> <p>Dr Anna Cichecka, UW (Relacja Unii Europejskiej i Afryki Subsaharyjskiej: nowe rodzenie)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 6C. 14.00-15.30</p> <p>Blok VII: Róg Afryki (Etiopia, Somalia, Sudan) Historia, kultura i polityka)</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Maciej Ząbek</p> <p>Dr hab. Hanna Rubinkowska-Anioł, UW (Zmiana czy kontynuacja, czyli obecna sytuacja polityczna w Etiopii w perspektywie długiego trwania)</p> <p>Dr hab. Dęgefe Kebe Gemechu UWM (Spór o kształt zmian ustroju politycznego w Etiopii po 2018 roku: proces wyborczy, oczekiwania społeczeństwa oraz przeszkody wewnętrzne i międzynarodowe)</p> <p>Dr Krzysztof Błażewicz, badacz niezależny (Wojna w Tigray a reformy premiera Abiy Ahmeda)</p> <p>Dyskusja</p>
---	---	---

<p>Seeja 7A. 15.45-17.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (w cieniu przeszłości)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Andrzej Polus prof. UW</p> <p>Dr hab. Karol Piasecki prof. US (Afrykanie w Ameryce Przedkolumbijskiej)</p> <p>Dr Anna Palerek, KA im. FM, (W cieniu kolonialnej przeszłości – koncepcja rozliczenia niemieckiego kolonializmu na przykładzie kraju związkowego Wolnego Hanzeatyckiego Miasta Bremy)</p> <p>Mgr Tomasz Górecki, MM Zory (Sprytni krajowcy Kajzera. Niemieckie posiadłości zamorskie w ilustrowanej prasie popularnej na Górnym Śląsku na przełomie XIX i XX wieku)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 7B. 15.45-17.30</p> <p>Blok VII: Róg Afryki (Etiopia, Somalia, Sudan) Historia, kultura i polityka)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Hanna Rubinkowska-Anioł</p> <p>Dr Agata Frankowska (Kapitał społeczny i praktyki zdrowotne matek na obszarach wiejskich w Etiopii)</p> <p>Dr Zuzanna Augustyniak UW (Etiopskiego mężczyzny portret własny – kwestionowanie modelu meskości etiopskiej a doświadczenie migracji).</p> <p>Mgr Kinga Turkowska, doktorantka UW (Nigdy, przynigdy więcej - upamiętnienie okresu czerwonego terronu w Etiopii)</p> <p>Dominik Masełbas, student UW (Stosunki etiopsko-sudańskie: od 1956 roku po konflikt graniczny w 2021 roku)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 7C. 15.45-17.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (ochrona przyrody)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Izabella Łęcka</p> <p>Dr hab. Renata Dulias prof. US (Problemy ochrony przyrody w Afryce na przykładzie obiektów z listy światowego dziedzictwa UNESCO)</p> <p>Dr hab. Małgorzata Durydiwka, prof. ucz. UW, Dr Katarzyna Duda-Gromada UW, Dr hab. Alina Zajądacz prof. UAM i Dr hab. Mirosław Mika prof. UJ (Atrakcyjność turystyczna i organizacja ruchu turystycznego w parkach narodowych Rwandy)</p> <p>Mgr Justyna Adamus UJ (Konflikt w relacji: człowiek-środowisko na przykładzie Nairobi i Parku Narodowego Nairobi)</p> <p>Mgr Tomasz Kępski, UJ (Problemy włączania społeczności lokalnych w łańcuch korzyści z rozwoju turystyki safari – przykład regionu Samburu (Kenia))</p> <p>Dyskusja</p>
--	---	--

22.04.2021 r. czwartek
sesje online

<p>Seeja 8A. 9.30-11.00</p> <p>Blok VIII: Madagaskar: Historia, edukacja i kultura</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Jarosław Różański</p> <p>Dr hab. Wojciech Kluj prof. UKSW (Formalizacja języka malgaskiego w służbie rodzimej władzy w XIX w.).</p> <p>Dr hab. Kinga Lendzion („Bydło padnie, ale wiedza nigdy się nie wyczerpie” – czynniki kształtujące osiągnięcia edukacyjne malgaskich uczniów)</p> <p>mgr Małgorzata Klein, doktorantka UW (Edukacja a jakość życia – obserwacje z Madagaskaru).</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 8B. 9.30-11.00</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (kolekcjonerstwo i muzealnictwo)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Jacek Lapot prof. US</p> <p>Dr hab. Aneta Pawłowska prof. UŁ (Prolegomena do czeskiego kolekcjonerstwa artefaktów afrykańskich).</p> <p>Dr hab. Małgorzata Szupejko, UW, (Obrazy Afryki w kolekcji pocztówek Adama Rybińskiego).</p> <p>Dr hab. Anna Nadołska-Styczyńska prof. UMK (Maski ludu Pende w zbiorach Muzeum Misyjno-Etnograficznego w Pieniężnie).</p> <p>Mgr Zofia Gralak, doktorantka UŁ (Sztuka współczesnego świata – przypadek Tanzanii)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 8C. 9.30-11.00</p> <p>Blok VII: Róg Afryki (Etiopia, Somalia, Sudan) Historia, kultura i polityka)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Hanna Rubinkowska-Anioł</p> <p>Prof. dr hab. Maciej Ząbek UW (“Khat. Lubrykant społeczny Rogu Afryki”)</p> <p>Dr Wojciech Trojan wsp. IEIAK UW (Antropologia ładu finansowego Somalilandu)</p> <p>Dr Krystyna Kamińska, wsp. IEIAK UW (Współczesny wieloaspektowy model edukacji w Dżibuti)</p> <p>Agata Bar, studentka UJ (Zmiany w dysfunkcyjności Dżibuti po 2016 roku)</p> <p>Dyskusja</p>
--	--	---

<p>Seeja 9A. 11.15-12.45</p> <p>Blok VIII: Madagaskar: Historia, edukacja i kultura</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Jarosław Różański</p> <p>mgr Albert Zięba, Stowarzyszenie Madagascar-Pologne, (Sorabe)</p> <p>Milena Orińska, studentka UW (Początek epidemii Covid-19 na Madagaskarze - obserwacje z Fort Dauphin)</p> <p>Patryk Oriński, student UW (Wizyta papieża Franciszka na Madagaskarze w 2019 roku - wybrane uwarunkowania społeczno-polityczne)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 9B. 11.15-12.45</p> <p>Blok V: Afryka post-portugalska i Kongo (Archeologia, historia i kultura)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Robert Piątek prof. ucz.</p> <p>Dr Edward Janusz Jaremczuk (Sytuacja wewnętrzna Demokratycznej Republiki Kongo, dwa lata po zwycięstwie Ferlixa Tshisekedi w wyborach prezydenckich z dnia 30 grudnia 2018 roku wyborów)</p> <p>Mgr Lukasz Żądło, doktorant (Stosunki polityczne Angoli w latach 1975-2002 z państwami ościennymi i ich wpływ na system polityczny współczesnej Angoli)</p> <p>Mgr Sebastian Teusz, nauczyciel (Julius Eduard Teusz (1845-1912) odkrywca, botanik i plantator)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 9C. 11.15-12.45</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (kolekcjonerstwo i muzealnictwo)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Jacek Lapot prof. US</p> <p>Dr inż. Arch. Anna Rynkowska-Sachse, Sopotka Szkoła Wyższa (Współczesna architektura centrum społecznego (community centre) na przykładzie wybranych obiektów z Afryki)</p> <p>Dr Justyna Ołtwinowska, PME (Od batiku po salony modowe. Przykłady inspiracji modowych w Afryce)</p> <p>Mgr Dariusz Skoriec, PME (Kolekcja afrykańska PME – wystawa stała, kierunki rozwoju)</p> <p>Dyskusja</p>
---	---	--

Przerwa obiadowa 13.00-14.00

<p>Seeja 10A. 14.00-15.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (Zagadnienia religijne i etyczne)</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Jacek Pawlik</p> <p>Prof. dr hab. Jarosław Różański UKSW (Relacje międzyreligijne w nauczaniu papieskim w Afryce)</p> <p>Dr hab. Izabella Łęcka, UW, (Poziom empatii w stosunku do imigrantów z Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu w dwuletnim badaniu z udziałem studentów Uniwersytetu Warszawskiego w latach 2017-2019).</p> <p>Dr Ewelina Marta Mącka, UWM, (Próba kodyfikacji systemu niewolnictwa na przykładzie "Code noir")</p> <p>Dr Małgorzata Kamecka, Uniw. w Białymstoku, („Afrykanie nie weszli do historii”. Uwagi o pamięci Afryki na marginesie lektury słów Nicolasa Sarkozy'ego)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 10B. 14.00-15.30</p> <p>Blok VI: Afryka Południowa (Historia i antropologia kulturowa)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Marek Pawełczak UW</p> <p>Dr hab. Marcin Brocki prof. UJ (Oddolne systemy pomocy społecznej we współczesnym Zimbabwe)</p> <p>Dr hab. Michał Leśniewski WH UW (Choroby jako czynnik ekspansji europejskiej w Afryce Południowej)</p> <p>Dr Piotr Cichocki, IEIAK UW (Od targowiska w Kumasi do rynku w Mzuzu. Etno-fikcyjne słuchowiska jako przykład etnografii współdzielonej)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seeja 10C. 14.00-15.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (kolekcjonerstwo i muzealnictwo)</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski</p> <p>Dr Jędrzej Czerep, PISM (Pastorzy mega-kościół - duchowni, politycy, biznesmeni)</p> <p>Mgr Mateusz Ciasnocha, InvestAfrica.pl (Abecadło biznesu w Afryce - doświadczenia InvestAfrica.pl)</p> <p>Dyskusja</p>
--	--	--

15.45-17.15 Sesja plenarna, Podsumowanie kongresu
Dyskusja i zamknięcie Kongresu

Prowadzący: Prof. dr hab. Nina Pawlak, Prof. dr hab. Robert Kłosowicz, Prof. dr hab. Ryszard Vorbrich, Prof. dr hab. Maciej Ząbek

www.kongresafrykanistyczny.pl

